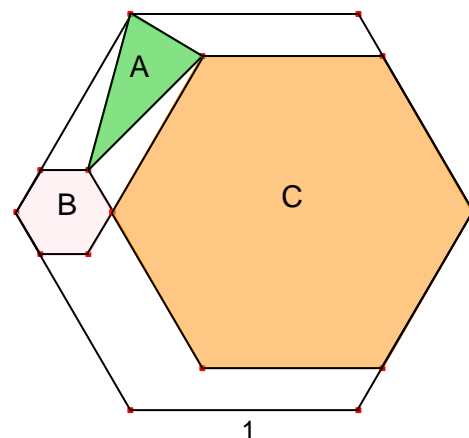

Problemes de Geometria per a l'ESO 399

3981.- La figura està formada per tres hexàgons regulars.

L'exterior té costat 1 i la diferència d'àrees $C - B = \frac{3}{2}$

Calculeu l'àrea A del triangle ombrejat

Solució:

Siga l'hexàgon regular $ABCDEF$ de costat $\overline{AB} = 1$

Siga l'hexàgon regular $FGHIJK$ de costat $\overline{FG} = b$ i àrea B .

Siga l'hexàgon regular $ILMCNP$ de costat $\overline{IL} = c$ i àrea C

$b + c = 1$

$$C - B = \frac{3}{2} = (c^2 - b^2)6 \cdot \frac{\sqrt{3}}{4}$$

$$(b + c)(c - b) = \frac{\sqrt{3}}{3}$$

$$c - b = \frac{\sqrt{3}}{2}$$

Resolent el sistema:

$$b = \frac{3 - \sqrt{3}}{6}, c = \frac{3 + \sqrt{3}}{6}$$

Siga $a = \overline{JP} = \overline{JE}$

Aplicant el teorema del cosinus al triangle $\triangle KJE$:

$$a^2 = b^2 + c^2 - bc = \left(\frac{3 - \sqrt{3}}{6}\right)^2 + \left(\frac{3 + \sqrt{3}}{6}\right)^2 - \left(\frac{3 - \sqrt{3}}{6}\right)\left(\frac{3 + \sqrt{3}}{6}\right) = \frac{1}{2}$$

Siga $\beta = \angle KJE$.

Aplicant el teorema del cosinus al triangle $\triangle KJE$:

$$b^2 = a^2 + c^2 - 2ac \cdot \cos \beta$$

$$\frac{2 - \sqrt{3}}{6} = \frac{1}{2} + \frac{2 + \sqrt{3}}{6} - 2 \cdot \frac{\sqrt{2}}{2} \cdot \frac{3 + \sqrt{3}}{6} \cdot \cos \beta$$

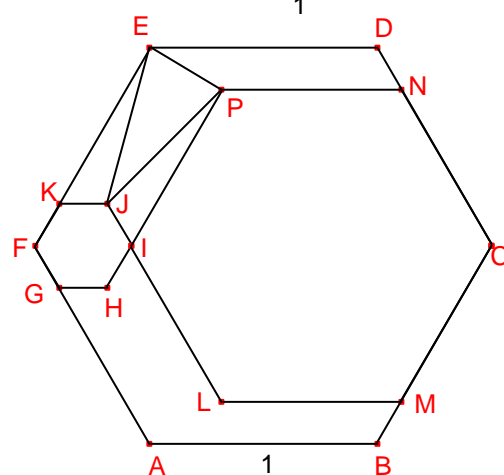
$$\cos \beta = \frac{\sqrt{2} + \sqrt{6}}{4}$$

$$\beta = 105^\circ$$

$$\angle EJP = 360^\circ - (120^\circ - 2\beta) = 30^\circ$$

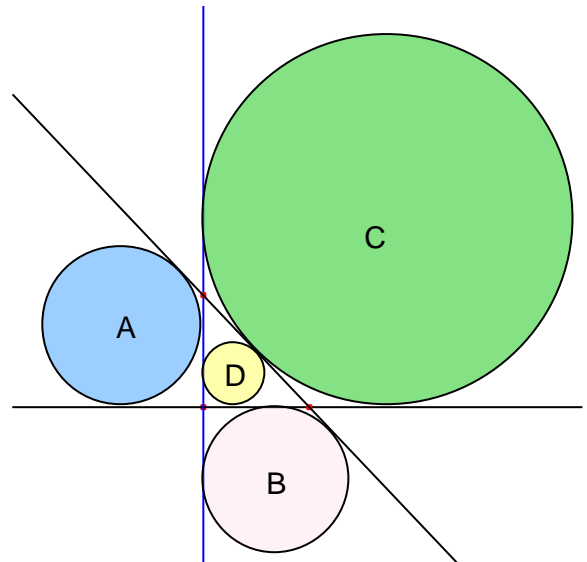
L'àrea del triangle ombrejat $\triangle JEP$:

$$A = S_{JEP} = \frac{1}{2} a^2 \cdot \sin 30^\circ = \frac{1}{8}$$

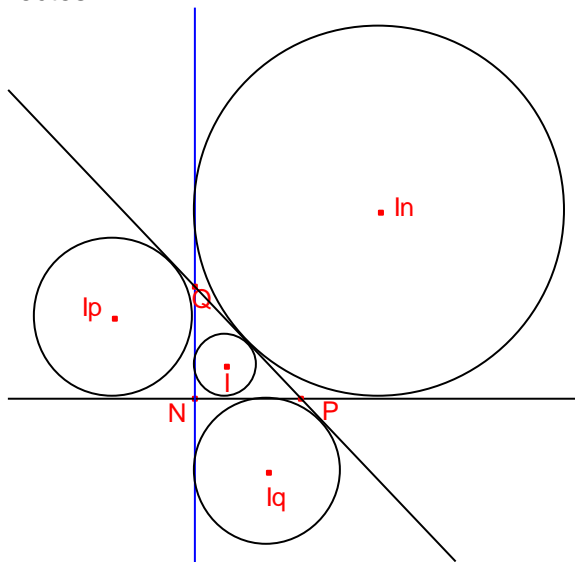
3982.- La figura està formada per tres rectes dues d'elles perpendiculars i quatre circumferències d'àrees A, B, C, D , tangents a les rectes.

Proveu que $A \cdot B = C \cdot D$

Solució:

Siguen N, P, Q les interseccions de les tres rectes.

Siga la circumferència inscrita al triangle rectangle $\triangle NPQ$ de radi r , $n^2 = p^2 + q^2$

Siga la circumferència exinscrita de centre I_n i radi r_n

Siga la circumferència exinscrita de centre I_p i radi r_p

Siga la circumferència exinscrita de centre I_q i radi r_q

Siga $s = \frac{n+p+q}{2}$ semiperímetre del triangle rectangle.

$$\frac{r_n}{r} = \frac{s}{s-n}, \frac{r_p}{r} = \frac{s}{s-p}, \frac{r_q}{r} = \frac{s}{s-q}$$

$$A \cdot D = \pi \cdot r_n^2 \cdot r^2 = \pi \left(\frac{s}{s-n} \right)^2 r^4$$

$$A \cdot B = \pi \cdot r_p^2 \cdot r_q^2 = \left(\frac{s}{s-p} \right)^2 \left(\frac{s}{s-q} \right)^2 r^4$$

$$A \cdot B = C \cdot D \Leftrightarrow \left(\frac{s}{s-n} \right)^2 = \left(\frac{s}{s-p} \right)^2 \left(\frac{s}{s-q} \right)^2 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \frac{1}{(s-n)^2} = \frac{1}{(s-p)^2 \cdot (s-q)^2} \Leftrightarrow$$

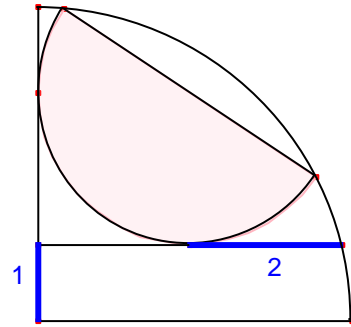
$$\Leftrightarrow s^2 \cdot (s-n)^2 = (s-p)^2 \cdot (s-q)^2 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow (n+p+q)(-n+p+q) = (n-p+q)(n+p-q) \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow (p+q)^2 - n^2 = n^2 - (p-q)^2 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow 2pq = 2pq$$

3983.- La figura està formada per un quadrant i un semicercle.
 Calculeu l'àrea del semicercle ombrejat.

Solució:

Siga el quadrant de centre O i radi $\overline{OA} = \overline{OB} = R$

Siga el semicercle de centre M i diàmetre $\overline{PQ} = 2r$

$\overline{MT} = \overline{MN} = \overline{KT} = r$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle OKL$:
 $R^2 = 1 + (2 + r)^2$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle OMP$:
 $\overline{OM}^2 = R^2 - r^2 = 5 + 4r$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle ONM$:
 $5 + 4r = r^2 + (1 + r)^2$

Simplificant:

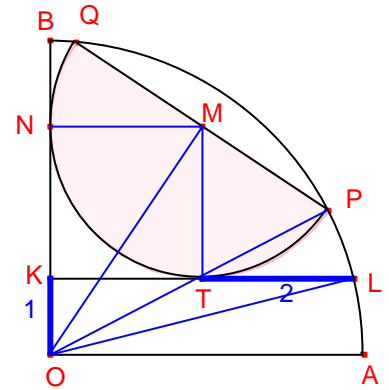
$$r^2 - r + 2 = 0$$

Resolent l'equació:

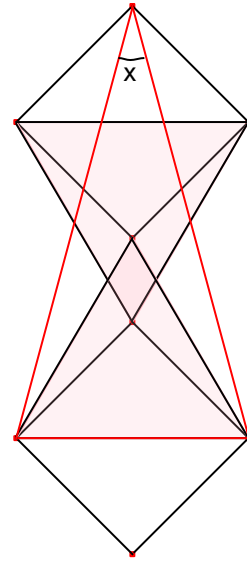
$$r = 2$$

L'àrea del semicercle és:

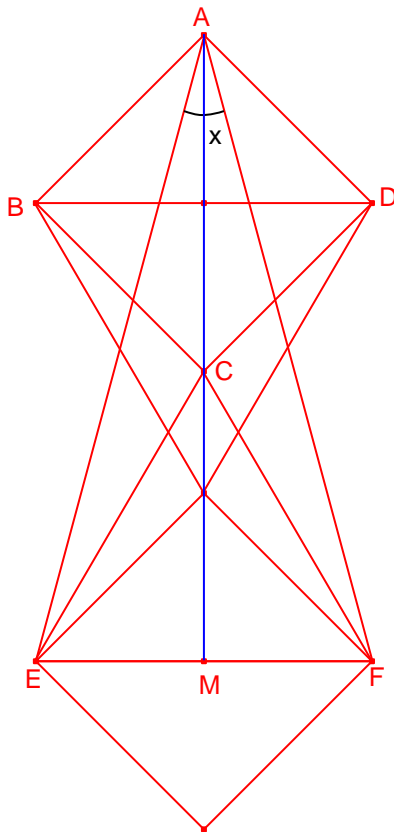
$$S_M = \frac{1}{2}\pi \cdot 2^2 = 2\pi$$

3984.- La figura està formada per dos quadrats iguals i dos triangles equilàters iguals.
 Calculeu la mesura de l'angle x

Solució:

$$AB=1$$

$$BD=EF=\sqrt{2}$$

$$CM=\frac{\sqrt{3}}{2} \cdot \sqrt{2}=\frac{\sqrt{6}}{2}$$

$$AM=\sqrt{2}+\frac{\sqrt{6}}{2}$$

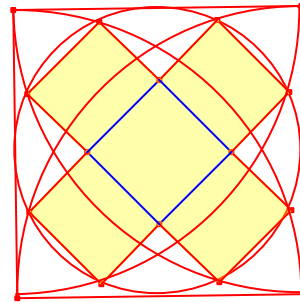
$$EM=\frac{\sqrt{2}}{2}$$

$$\tan\left(\frac{x}{2}\right)=\frac{EM}{AM}=2-\sqrt{3}$$

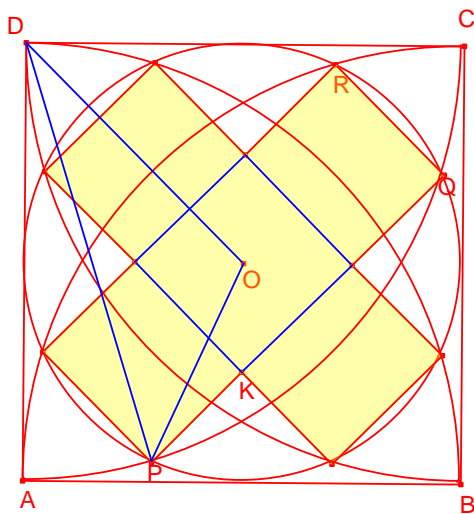
$$\frac{x}{2}=15^\circ$$

$$x=30^\circ$$

3985.- En un quadrat s'han dibuixat quatre quadrants i la circumferència inscrita al quadrat. Calculeu la proporció entre l'àrea ombrejada i l'àrea del quadrat.

Solució:

$$AB=2$$

$$\text{angle PDO}=x$$

$$OD=\sqrt{2}, DP=2, OP=1$$

$$\cos x = \frac{5}{8}\sqrt{2}$$

$$\cos(2x) = \frac{9}{16}$$

$$PQ^2 = 4 + 4 - 2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot \frac{9}{16} = \frac{7}{2}$$

$$QR^2 = 4 - PQ^2 = \frac{\sqrt{2}}{2}$$

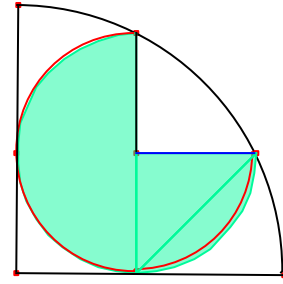
$$PK = \frac{(PQ - QR)}{2} = \frac{(\sqrt{14} - \sqrt{2})}{4}$$

$$[\text{Groga}] = PQ \cdot QR + 2 \cdot QR \cdot PK = \frac{(2 \cdot \sqrt{7} - 1)}{2}$$

$$\frac{[\text{Groga}]}{[ABCD]} = \frac{(2 \cdot \sqrt{7} - 1)}{8}$$

$$0.5364$$

3986.- La figura està formada per un quadrant i en el seu interior tres quadrants ombrejats. Calculeu la proporció entre l'àrea ombrejada i l'àrea del quadrant exterior.

Solució:

Siga el quadrant de centre O i radi $\overline{OA} = \overline{OB} = R$

Siga la circumferència de centre P i radi $\overline{PT} = \overline{PL} = \overline{PJ} = r$

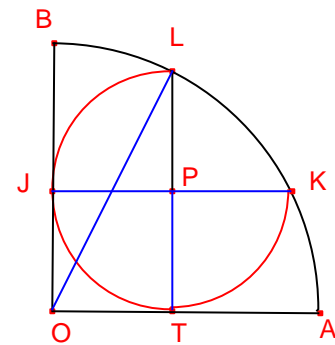
Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle OTL$:

$$R^2 = r^2 + 4r^2$$

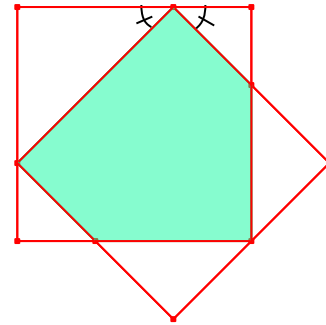
$$\frac{r^2}{R^2} = \frac{1}{5}$$

La proporció d'àrees és:

$$\frac{S_P}{S_O} = \frac{\frac{3}{4}\pi r^2}{\frac{1}{4}\pi R^2} = \frac{3}{5}$$

3987.- La figura està formada per dos quadrats.
 Calculeu la proporció entre l'àrea ombrejada i l'àrea total de la figura.

Solució:

Siga el quadrat $ABCD$ de costat $\overline{AB} = 1$

Siga el quadrat $EFGH$.

$\angle DGH = \angle KGC = 45^\circ$

Siga $\overline{CG} = \overline{CK} = a$, $\overline{DG} = \overline{DH} = \overline{BK} = 1 - a$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle GDH$:
 $\overline{GH} = (1 - a)\sqrt{2}$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle GCK$:
 $\overline{GK} = a\sqrt{2}$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle BFK$:
 $\overline{FK} = \frac{\sqrt{2}}{2}(1 - a)$

$\overline{GF} = a\sqrt{2} + \frac{\sqrt{2}}{2}(1 - a)$

$a\sqrt{2} + \frac{\sqrt{2}}{2}(1 - a) = (1 - a)\sqrt{2}$

Resolent l'equació:

$$a = \frac{1}{3}$$

L'àrea ombrejada és:

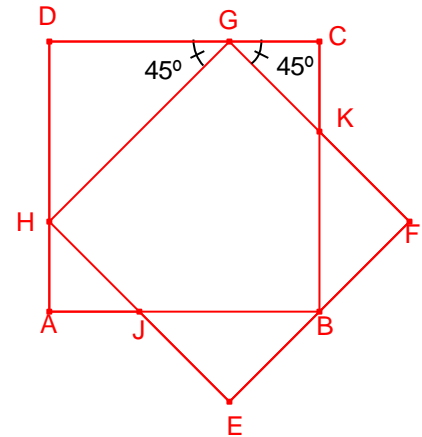
$$S_{JBKGH} = S_{EFGH} - 2 \cdot S_{BFK} = ((1 - a)\sqrt{2})^2 - \left(\frac{\sqrt{2}}{2}(1 - a)\right)^2 = \frac{2}{3}$$

L'àrea total és:

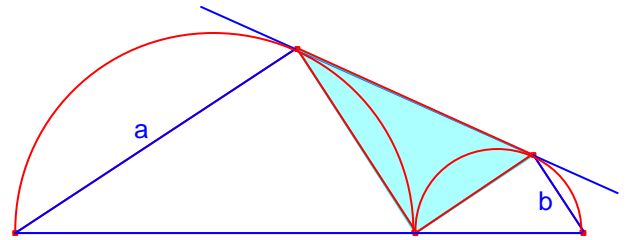
$$S_{AJEFKCD} = S_{ABCD} + 2 \cdot S_{BFK} = 1 + \left(\frac{\sqrt{2}}{2}(1 - a)\right)^2 = \frac{11}{9}$$

La proporció d'àrees és:

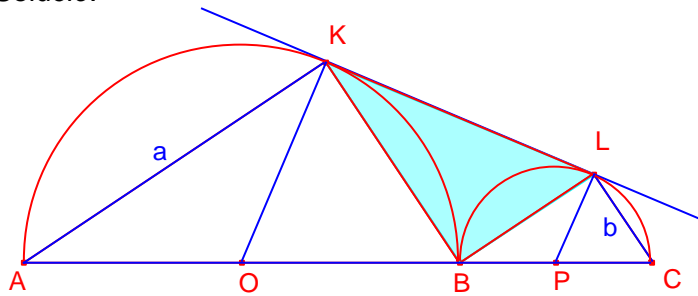
$$\frac{S_{JBKGH}}{S_{AJEFKCD}} = \frac{\frac{2}{3}}{\frac{11}{9}} = \frac{6}{11}$$

3988.- La figura està formada per dues semicircumferències tangents i la tangent comuna.
 Calculeu l'àrea del triangle ombrejat en funció de a, b

Solució:

Siga la semicircumferència de centre O i diàmetre $\overline{AB} = 2R$

Siga la semicircumferència de centre P i diàmetre $\overline{BC} = 2r$

Siga la tangent KL a les dues semicircumferències.

\overline{OK} i \overline{PL} són perpendiculars a KL . Aleshores són paral·lels.

Aleshores, Els triangles $\triangle ABK, \triangle BCL$ són semblants.

$\angle KBL = 90^\circ$

Aplicant el teorema de Pitàgores als triangles rectangles $\triangle ABK, \triangle BCL$:

$$\overline{BK} = \sqrt{4R^2 - a^2}, \overline{BL} = \sqrt{4r^2 - b^2}$$

Aplicant el teorema de Tales als triangles semblants $\triangle ABK, \triangle BCL$:

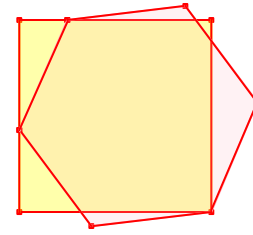
$$\frac{a}{\sqrt{4r^2 - b^2}} = \frac{R}{r}$$

$$R^2 = \frac{a^2 r^2}{4r^2 - b^2}$$

L'àrea del triangle rectangle $\triangle KBL$ és:

$$S_{KBL} = \frac{1}{2} \sqrt{4R^2 - a^2} \cdot \sqrt{4r^2 - b^2} = \frac{1}{2} \sqrt{4 \frac{a^2 r^2}{4r^2 - b^2} - a^2} \cdot \sqrt{4r^2 - b^2} = \frac{1}{2} \sqrt{a^2 b^2} = \frac{ab}{2}$$

3989.- La figura està formada per un quadrat i un hexàgon regular.
Quina de les dues àrees és més gran?

Solució:

Siga el quadrat $ABCD$ de costat $\overline{AB} = 1$

Siga l'hexàgon regular $EBFGHJ$ de costat $\overline{EB} = c$

Siga $\overline{AJ} = x$

$\overline{BJ} = c\sqrt{3}$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle ABJ$:
 $3c^2 = 1 + x^2$

Els triangles rectangles $\triangle ABJ$, $\triangle DJH$:

$$\frac{1-x}{c} = \frac{1}{c\sqrt{3}}$$

$$x = \frac{3 - \sqrt{3}}{3}$$

$$c^2 = \frac{1 + x^2}{3} = \frac{7 - 2\sqrt{3}}{9}$$

L'àrea del quadrat $ABCD$ és:

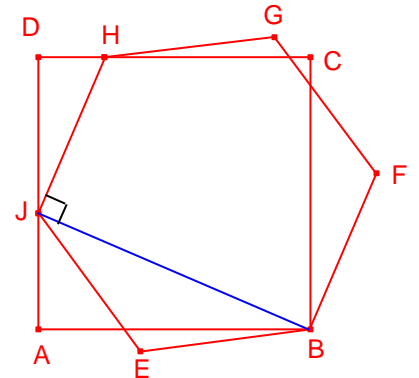
$$S_{ABCD} = 1$$

L'àrea de l'hexàgon regular $EBFGHJ$ és:

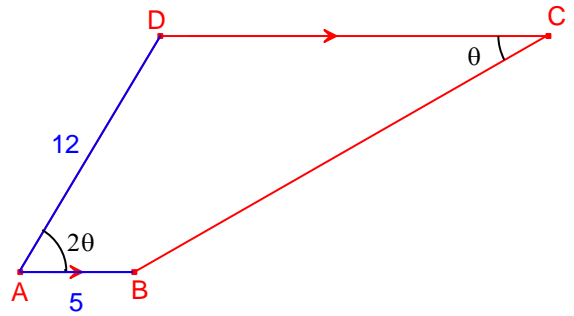
$$S_{EBFGHJ} = 6 \cdot \frac{\sqrt{3}}{4} c^2 = \frac{7\sqrt{3} - 6}{6}$$

$$\frac{7\sqrt{3} - 6}{6} > 1 \Leftrightarrow 7\sqrt{3} > 12 \Leftrightarrow 147 > 144$$

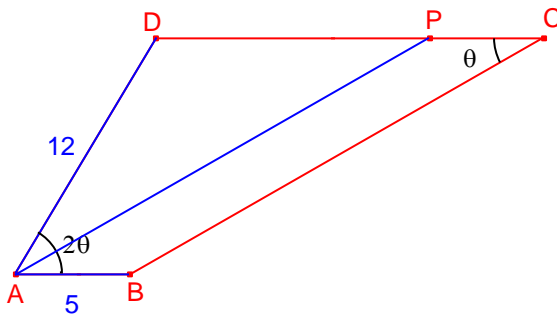
Aleshores, l'àrea de l'hexàgon regular és major que l'àrea del quadrat.

3990.- En la figura, $ABCD$ és un trapezi de costats paral·lels $\overline{AB} = 5$, \overline{CD}
 $\angle BCD = \theta$, $\angle BAD = 2\theta$
 Si $\overline{AD} = 12$, calculeu la mesura del costat \overline{CD}

Solució:

Siga \overline{AP} bisectriu de l'angle $\angle BAD = 2\theta$

$ABPC$ és un paral·lelogram.

$$\overline{PC} = \overline{AB} = 5$$

$$\angle APD = \theta$$

$$\overline{PD} = \overline{AD} = 12$$

Aleshores:

$$\overline{CD} = 12 + 5 = 17$$